

Beste vrienden,

hier een neerslag van de vervolgronde Hoorzitting Grote Culturele Instellingen in Vlaanderen, naar aanleiding van de synergienota van Minister Schauvlieghe op 13 januari 2011 (<http://www.acvcultuur.be/hoorzitting2010.html>)

hartelijke groet
Servaas

Hoorzitting, vervolg 13/01/11 Vlaams Parlement, Commissie Cultuur

2 experts waren uitgenodigd:

1. Dhr. Eric Antonis

Verleden, eind 60, begin 70: Frans van Mechelen, democratisering van kunst, daaruit culturele centra verspreid over het land om cultuur dichterbij het publiek te brengen.

Toen is het ballet ontstaan. Als antwoord op wat niet bestond, namelijk een grote balletorganisatie.

Vraag van de minister: landschap kritisch tegen het licht houden. Ik ben blij dat dit gebeurt: in tijden van kaasschaaf moeten we kijken hoe grote instellingen werken.

Het gaat hier over de verhouding orkesten, Opera en Ballet

Opera: beweging om te actualiseren. Goed management, maar ze stellen dat ze dit nog 3 jaar kunnen volhouden, dan rode cijfers.

Ballet: groter probleem, ook bij het VRO een probleem

Over het Ballet

Ambitie van Ballet kan niet waargemaakt worden tov buitenland wegens te weinig middelen; Hoe ingrijpen?

"Ik wil een volledig Corps de Ballet, ik wil een orkest, is dat realistisch" (SLC: "ik wil" versus is opgelegd in beheersovereenkomst..)

Het wordt voor iedereen moeilijker om met reisvoorstellingen budget op te krikken

Uitkoopsommen liggen onder dekking van kosten (SLC: dat blijkt niet altijd te kloppen, Dhr. Antonis blijkt zijn huiswerk onvoldoende gemaakt te hebben)

We zijn bekend dankzij andere dansgezelschappen dan het ballet.

Discussie met alle instellingen die in het Kunstendecreet zitten is nodig

Dus ivm opera ook met Lod en Transparant

Over de Orkestwereld

A en B orkesten

Vooral A orkesten worden gevraagd in het buitenland

In Eindhoven kwam afgelopen jaar geen enkel orkest van hier

Waarom niet 1 groot orkest maken want er komt een nieuwe mooie zaal (Elisabethzaal) op lange termijn

Er zijn geen middelen, instellingen moeten met elkaar praten

2. Dhr. Ted Branson, Nederlands Ballet, Amsterdam

Sinds 2003 art leider, daarvoor Perth

80 dansers, in het Theater, samen beheerd door Opera en Ballet.

We delen bv technische dienst. Maar we zijn 2 aparte instellingen.

We bekijken hoe we de samenwerking nog kunnen verbeteren.

100 vrstl per jaar in NL en daarnaast nog buitenland. Maar we treden minder op in het buitenland dan het KBVV

Ik ken het KBVV sinds jaren 70. Had toen al een goede school. Wij hebben trouwens een zeer goede Vlaamse danser kunnen wegkopen.

In de afgelopen 5 jaar is het KBVV een heel ander gezelschap geworden, dankzij werking van mevrouw Bennets, internationaal gewaardeerd. Bepaalde voorstelling nog nooit zo goed gedanst gezien als in KBVV.

Gezelschap wordt wereldwijd gevraagd oa dankzij Forsythe. Van een van de kleinere is het een van de hoofdrolspelers geworden.

En dat op een budget dat vele malen lager is dan wij hebben: Wij hebben 11,5 mio. We brengen 30 % in qua ticket en sponsoring. Het is dus bewonderingswaardig dat het KBVV zoveel bereikt heeft op dat kleinere budget.

Mr Antonis heeft gelijk dat de middelen niet volstaan voor de ambitie. Moet je dan de ambitie verminderen of moet je iets waar men in de wereld naar opkijkt meer steunen?

Het voorstel van de Minister komt voort uit de wens om de dingen te verbeteren.

Alleen op wat voor manier ga je dat doen? De voorgestelde manier lijkt me niet effectief te zijn en zal niet bijdragen tot de groei van noch opera noch ballet. Want 2 verschillende instellingen die in verschillende huizen werken onder een plan brengen. Zal de efficiëntie en de artistieke meerwaarde of elan verbeteren?

Het verbaast me hoe de instellingen hier naast elkaar werken.

Holland Symfonia heeft in NI opdracht gekregen om ballet te begeleiden voor 70%. Maar wegens besparingen zal dit veranderen.

Ballet en opera zouden kunnen samenwerken. Het ballet ontbreekt aan vaste speelplekken.

Eigenlijk is het KBVV is het nationale ballet hier, want het is het enige ballet in dit land.

Samenwerking met orkesten zou zeker helpen om binnenlandse taak uit te oefenen.

KB verdient geld met zijn buitenlandse tournees. Omdat het een kleiner gezelschap is dan wij, kleinere overhead heeft en een gevraagd product heeft wereldwijd.

De faam van de Belgische dans, ja inderdaad oa Wim vd Keybus, A.T. de Keersmaeker, enz. Maar dat is niet hetzelfde als een repertoiregezelschap dat 19e eeuw tot nu bestrijkt . Dat zijn twee verschillende dingen. Als KBVV verdwijnt bestaat deze kunstvorm niet meer. Dat zou zijn als stellen dat je geen symfonische muziek meer zou aanbieden in een land; Het is een deel van ons cultureel erfgoed, net zoals schilderijen en muziek waar ook veel mensen van willen genieten.

Kijk naar manieren om dit gezelschap in staat te stellen zijn taak te vervullen. Ik denk niet dat je dit doet door beide gezelschappen samen te voegen.

VRAGEN

- Delva

Er is een beslissing van de regering betreffende synergie.

Er is een mismatch ts de ambities KB en de middelen. Het is zo. Dus status quo kan niet.

Wat is het alternatief om dit wel te matchen.

Hoe laat je ze samenwerken, welke synergiemogelijkheden?

- Arckens

Vinger op de wonde: KB is uniek omwille van wat het in VL en in de buitenwereld doet. Het kan niet vergeleken worden met kleinere dansgezelschappen.

We hebben inzicht gekregen wat er historisch zakelijk is misgelopen.

Maar het nieuwe toverwoord synergie is een containerbegrip.

Eengemaakt orkest? De orkesten zijn helemaal niet slecht. Ik vrees dat er bij eenmaking geen nieuw elan maar een afbraak van potentieel zal gebeuren.

Wel mss een poolidee ivm freelancers wat reeds gezegd is in deze Hoorzittingen.

Wat voor fusie ts Ballet en Opera zou het kunnen zijn, want een fusie kan ook het elan breken.

Als men dan toch wil besparen op het cultuurbudget, kan men anders besparen, zie boek Gust de Meyer. Zonder te moeten raken aan die fantastische culturele instellingen

- De Gucht

Tot vandaag heeft niemand een opijsting gemaakt van de postieve zaken, de andere mogelijkheden.

Wat is de fundamentele reden voor een fusie? Je kan ook afspraken maken tussen instellingen over marketing, zalen, enz zonder fusie.

Wat zouden de voordelen zijn van een fusie tov van andere vormen van samenwerking?

- Idrissi

Verbaasd door tussenkomst van Dhr Anthonis over kwaliteit van KBVV. Het KB zet Vlaanderen net op de kaart in de buitenwereld, qua internationale uitstraling. Hoe bewaren we die erkende kwaliteit? In welk scenario, anders zullen we verliezen.

Samenwerking is OK. Ik was verbaasd door de verhalen over de onwil tot samenwerking.

Hoe concreet werkt de samenwerking in Nederland tussen opera en ballet? Kan u ons vertellen in welke richting nog verdere samenwerkingen zullen gaan om kostenbesparend te werken?

- Caron

In NL hadden de instellingen aan de vertreklijn grotere budgetten dan in VL. Wij hebben al 2 decennia een structurele onderfinanciering. Met mondjesmaat hebben we daar iets aan gedaan. We hebben dus geen overschot bij onze instellingen. Dit is een kwetsbare sector. Die niet overgefinancierd is. En de orkesten zijn niet beter dan ze zijn wegens de beperkte middelen.

Elke vorm van synergie mag geen alibi zijn tot besparing. Maar om zaken mogelijk te maken. als wij als Vlaanderen bekend zijn is het dankzij onze Vlaamse kunstenaars

Ik twijfel aan het traditioneel operamodel, met orkest, atelier, enz. Is dat het beste model?

De opera van Rijsel heeft bv geen orkest. Zijn er dus alternatieven mogelijk?

Een ballet insourcen in de opera is een omgekeerde beweging. Waarom?

Hoe belangrijk is het dat een dansgezelschap autonoom haar koers kan bepalen? Er bestaan veel verschillende modellen.

Hoe wordt het verrekend dat het holland symfonia 70 procent speelt voor het ballet in Nederland, financieel?

Synergie: Mr Antonis: slechts 1 A orkest? Zijn er nu alleen B orkesten? Is het niet wenselijk om dan van alle orkesten die in het Kunstendecreet gesubsidieerd worden een landschapstekening te maken. Hoeveel orkesten willen we in Vlaanderen, welke types?

Ook de concertzalen dienen betrokken te worden. Sommige zalen hebben met sommige orkesten wel een samenwerking, met andere niet. Maar het gaat allemaal om gemeenschapsgeld. We moeten durven doordenken. We onderbenutten bv de zalen van de opera.

Het geheel van het veld moet beschouwd worden. Ik ben er niet tegen als er meerwaardes gecreëerd worden.

- Coene

Het beeld wordt niet waziger maar net scherper dankzij de verschillende input, teksten en Hoorzitting, de ronde vanmorgen in besloten kring, en nu deze ronde met de experts. We zitten met een uitdaging.

Ofwel klopt de rekening maar niet de ambitie ofwel klopt de ambitie maar niet de rekening voor het KBVV. Wat is de doelstelling en strategie dan in Vlaanderen?

Er is een dwingende financiële noodzaak om orde op zaken te stellen.

Ik twijfel niet aan de goede bedoeling van nota's (van de Minister).

Mss moeten we durven nadenken op langere termijn, zoals Dhr. Antonis vertelde over A-orkesten: Mogen we diezelfde ambitie zoals geuit over de A orkesten dan niet koesteren op andere vlakken zoals voor bv Ballet? Waar het financieel carcass niet toelaat om het nu te doen.

Wat zijn de uitdagingen voor de komende 5 a 10 jaar. Met de terechte korte termijn bekommernis, riskeren we echter niet een en ander kwijt te spelen en zijn we daar dan gelukkig mee?

ANTWOORDEN

- Antonis

Globale kunstenveld bekijken, we bekijken nu een onderdeel

Tegenstelling: instellingen vragen meer, maar er zijn minder middelen. Ten koste van andere kleinere gezelschappen dit oplossen,? Hopelijk niet. Gaan wij de keuze voor de ene en tegen de andere maken? Laten we het evenwicht in het kunstbeleid behouden.

Financiële ambities op meer jaren zien, zoals de Minister gelukkig een aantal jaren voorzag in plan. Zonder ergens anders af te bouwen.

- Ted Branson

Ballet: Zaken die zouden helpen: bv speelplekken garanderen waar het ballet niet zoveel moet voor betalen.

Orkesten een verplichting opleggen om te begeleiden. Zo is het in Nederland. Wij betalen niet voor de begeleiding van de orkesten. Dus op te nemen in het takenpakket. Je zou die taak in Vlaanderen kunnen verdelen over de verschillende orkesten.

Orkesten: je moet alleen maar het beste financieren, dus A kwaliteit.

Mr Antonis sprak over 20 theatergezelschappen, maar toch opmerken: er is maar 1 balletgezelschap in Vlaanderen.

Er staan in de vragen van het Ballet bv geef ons 3 maal 2 weken speeltijd in de opera; Dat hoeft toch niet zo veel te kosten om dat te organiseren.

Ik kan als buitenstaander niet zien wat de voordelen of kostenbesparingen van een fusie zijn. In Nederland delen we als ballet en opera een gebouw, technische diensten, ict, marketing. Niet om te besparen maar om beter te voldoen aan de uitdagingen. Dat is synergie.

Wegens besparing in Nederland: We zullen volgend jaar vermoedelijk minder voorstellingen doen, met minder dansers werken enz. Maar dat betekent uiteindelijk een vernietiging van het kapitaal.

In veel Duitse gezelschappen gaat men als opera en ballet uit elkaar. Er bestaan dus 2 modellen. Een gedwongen huwelijk van partijen die niet veel met elkaar te maken hebben veroorzaakt een jarenlange poel van ellende waar de kunstvorm niet beter van wordt.

Een artistieke autonomie is essentieel voor een gezelschap. je moet specialisten hebben die dat vak doen.

Het KBVV is een major player geworden de afgelopen jaren. Een van de weinige ter wereld waar innovatief gewerkt wordt. Men moet goed luisteren naar de gezelschappen. De Minister heeft een besluit van bovenaf genomen. Men had eerst de haalbaarheid en realiteit moeten aftoetsen. Vanuit de mensen die het werk moeten doen. Er bestaat niet één (maar verschillende mogelijke) goede oplossing om een ballet en opera te laten samenwerken.

REACTIES

- Delva

Gebeurt boekhouding samen of apart in Nederlands Ballet?

zakelijk gebrekkige onderbouw en deficit zijn problematisch in het KBVV

(Servaas LC: jammer dat men hier weer voorbijgaat aan de veranderde realiteiten in 2009 zowel bij het Brus Phil en het Ballet.x)

-Samenwerkingen ts instellingen lukken niet.

- De Gucht

Wazig, daarmee bedoelde ik: wat is het fundamentele voordeel van een fusie? Opteren voor andere tussenvorm. Is deze beslissing van de regering genoeg onderbouwd en zal de werking op termijn niet bedreigd zijn? Ik heb hier onvoldoende antwoord op.

- Arckens

We mogen fier en trots zijn op de Vlaamse Culturele instellingen

- Idrissi

Herstructurering dient langere termijn te dienen. Als er toch besparingen komen dan hoop ik dat die kaderen in een duurzame landschapstekening stelde Dhr Antonis ook. Best met het werkveld en betrokkenen deze zaken doen. De instellingen zijn geen doos playmobiel, zomaar inwisselbaar.

- Caron

Bredere landschapstekening, gesegmenteerde discussie is moeilijk.

Synergie moeten bijdragen tot verbetering

- Antonis

een gedwongen samenwerking lukt niet

Maar je kunt wel heldere, klare afspraken maken. En die samenwerking maximaal ontplooiën.

- Ted Branson

Hoe werkt het in NL: gescheiden budgetten, aparte financiën. We betalen beide mee aan wat we samen hebben, per uur. De opera wegens grotere budgetten betalen meer.

Waarom zou een fusie de zaken slechter maken: als er 1 iemand zou bepalen wat de 2 instellingen doen is dat heel moeilijk. Artistieke autonomie kan maar als je er ook je eigen middelen voor hebt, anders ben je niet autonoom. Artistieke vrijheid kan niet zonder beschikking over een eigen budget.

Het wordt tijd dat de instellingen bij elkaar aan tafel zitten met een scheidsrechter of coördinator die toekijkt om de samenwerkingen af te spreken.

ACV-Transcom CULTUUR

Servaas Le Compte, Algemeen Sectorverantwoordelijke

::: Gsm 0470 130 600

::: Site: <http://www.statuutvandekunstenaar.be>

<http://www.acvcultuur.be>

'Wat niet in het belang van de korf is, is ook niet in het belang van de bij.' Marcus Aurelius

ACV-Transport en Communicatie omvat:

Cultuur-Diamant -Post-Spoorwegen-Telecom-Mobiliteit-Vervoer over de weg-Water

Bezoek onze website: <http://www.acvcultuur.be/>

